

22. oktober 2025

EM2025/163

Forslag til Inatsisartutbeslutning om at Naalakkersuisut pålægges at fremsætte lovforslag til at der ikke bliver ydet offentlige tilskud til privatskoler i Grønland. Lovforslaget skal fremsættes senest EM2026.

(Medlem af Inatsisartut Kuno Fencker, Naleraq)

Oversat - Siumut takker medlem af Naleraq, Kuno Fencker, for forslaget.

Når det gælder folkeskolen, er Siumuts politiske udgangspunkt fortsat, at den skal give den bedst mulige undervisning til alle børn i Grønland og samtidig følge med tiden. Skolen spiller en vigtig rolle som et fælles omdrejningspunkt i samfundet, fordi den bidrager til fælles forståelse og samhørighed blandt os alle.

Siumut kan ikke støtte forslaget om at afskaffe tilskud til privatskoler, som forældre har oprettet. Vi mener, at et sådant tiltag grundlæggende vil begrænse forældres og borgeres ret til at vælge, hvilken undervisning deres børn skal have. Folkeskoler og privatskoler bør ikke ses som hinandens modsætninger – de skal supplere hinanden. Det afspejler vores demokrati og den mangfoldighed, vi som samfund bygger på.

Forældres ret til at vælge, hvordan deres børn skal undervises, er en grundlæggende del af vores frihed. Denne ret er også forankret i de universelle menneskerettigheder. Men retten kan kun udnyttes, hvis man har økonomisk mulighed for at vælge. Friheden til at vælge skole må ikke blive et privilegium for de økonomisk stærkeste. Som samfund har vi en fælles interesse i at sikre, at så mange som muligt reelt kan gøre brug af den frihed.

Siumut finder Naleraqs forslag bekymrende på flere punkter, fordi det reelt handler om at indskrænke borgernes rettigheder. Vi har allerede mange ordninger, der giver borgerne valgmuligheder, uden at vi stiller spørgsmålstegn ved dem. Det næste skridt vil blot blive et spørgsmål om, hvilke andre friheder man politisk vil begrænse – for på samme måde kan borgernes muligheder for frit at vælge og selvstændig tænkning også blive indskrænket.

Som samfund har vi enighed om at støtte efterskoler, højskoler, fritidsaktiviteter, uddannelser, daginstitutioner og lignende.

Sådanne ordninger giver borgerne mulighed for at vælge og udtrykker respekt for deres ret til selvbestemmelse. Vi ser dem ikke som noget, der skaber forskel, men som noget, der skaber muligheder. Derfor giver det ingen mening, at det netop er privatskolerne, der skal stilles anderledes. Hvis de offentlige tilskud fjernes, fratager man forældre og borgere økonomisk støtte – og dermed svækker man de engagerede forældres muligheder for at bidrage og vælge, ligesom børnenes muligheder bliver færre.

Siumut lægger stor vægt på, at Grønlands uddannelsespolitik ikke svækkes. Vores system bygger på tillid, kvalitet og fælles ansvar. Det kan ikke styrkes gennem begrænsninger og indskrænkning af muligheder. Det er vores fælles ansvar at skabe en folkeskole, der drives bedst muligt, og som også er attraktiv for forældre at vælge til. Derfor bør de offentlige tilskud til privatskoler fortsætte – så længe skolerne lever op til kravene for folkeskolen, er åbne for alle børn og bidrager til at styrke uddannelsen og mangfoldigheden i samfundet.

De offentlige tilskud til privatskoler udgør kun en lille del af de samlede uddannelsesudgifter. Alligevel spiller de en vigtig rolle for at sikre forældrenes frihed og skolernes mulighed for at udvikle sig og tænke nyt.

Vi støtter folkeskolerne – og ligesom efterskoler og højskoler bør også privatskoler have adgang til støtte. Kun på den måde kan vi virkeliggøre vores mål om større lighed, frihed og fælles ansvar.

En god, stærk og fri uddannelse handler ikke om at skabe skel mellem skoler eller fjerne midler – men om, at vi alle bidrager til, at vores børn får de bedst mulige fremtidsmuligheder.

Med disse ord afviser vi forslaget.

Tak.

Lars Poulsen
Siumut